

[Politika](#) • [Ekonomika](#)

Kdo může za ztráty Agrobanky

[Jan Macháček](#)

1. 4. 1997

Zhruba před dvěma měsíci dokončil auditor Agrobanky - renomovaná americká firma Price Waterhouse - závěrečnou zprávu, ve které vyčíslil ztráty tohoto finančního ústavu na deset miliard korun. Jde tedy o daleko vyšší částku, než se původně očekávalo.

Agrobanka se od září loňského roku nachází v nucené správě, přičemž předtím byla více než půl roku pod kontrolou neprůhledné finanční skupiny Motoinvest. Dva představitelé této skupiny jsou obviněni z trestných činů především v souvislosti s kauzou Kreditní banka Plzeň a jméno Motoinvest se vyskytuje prakticky všude, kde se na českém kapitálovém trhu začne něco nepříjemného dít: ještě před necelými dvěma měsíci například ovládal Motoinvest dnes již vykradené C. S. Fondy.

Rozdělení, nebo likvidace

Generální ředitel Motoinvestu Pavel Tykač se vůči zprávě auditora v rámci několika veřejných vystoupení ostře ohradil. Před vyhlášením nucené správy prý měla Agrobanka bilanční sumu okolo 60 miliard korun, dokonce prý vytvořila zisk, a tak museli představitelé ČNB a státu Agrobanku „vytunelovat.“ Tykač si neodpustil ani svoje tradiční narážky na to, že by měla být vyhlášena nucená správa nad centrální bankou, která za loňský rok také vytvořila účetní ztrátu. Šéf Motoinvestu se jako zástupce vlastníků a orgánů Agrobanky navíc ostře obrátil i proti schválenému řešení situace, které pro nuceného správce připravila zahraniční poradenská firma HSBC, zastupující jednu z nejmocnějších finančních skupin na světě. Ta totiž navrhla rozdělení Agrobanky na dvě části: zdravá část, tedy vklady a hodnotná aktiva, by se měla prodat zahraničnímu investorovi a zbytek, tedy především špatná a obtížně vymahatelná aktiva, by měl být ponechán současným akcionářům. Tykač proti rozdělení Agrobanky protestuje a navrhl ji jako celek do likvidace. Nucený správce má ale ze zákona možnost rozhodnout podle vlastního uvážení, a může tedy pokračovat v práci na rozdělení banky. Motoinvest jakožto zástupce zatím odstavených vlastníků banky hodlá tento postup napadnout soudně.

Motoinvest zatím za vydatné podpory svých mediálních agentur přesvědčuje občany, že je de facto obětí „teroru ČNB“. Na druhé straně stojí nucený správce, který se - na rozdíl od Tykače - musí vyjadřovat obezřetně, protože je povinen respektovat bankovní tajemství. Proto se správce Klumpar zatím oficiálně vyjádřil pouze v tom smyslu, že Agrobanka zkruslovala v loňském roce účetnictví a hospodářský výsledek, neboť nevytvářela dostatečné rezervy a oprávky. (Kdyby tak činila, musely by se tyto položky ocitnout v nákladech a nikdy by nebylo možné dosáhnout zisku.) Pokud tedy Agrobanka vloni v srpnu a v září uveřejňovala odhady o svém hospodaření, nejednalo se v žádném případě o zprávu ověřenou auditorem. Ten měl do září loňského roku k dispozici pouze údaje o hospodaření k 31. prosinci 1995, tedy z doby, kdy Motoinvest ovládal Agrobanku pouhých pár týdnů. Předběžný audit začal provádět auditor - jak je zvykem - až na podzim.

My nic, my muzikanti

Těžiště ztrát činí pochopitelně úvěry, které se táhnou z minulosti. Nicméně faktem je, že platební disciplína mnohých klientů se za vlády Motoinvestu v Agrobance značně zhoršila. Úvěry ale nejsou zdaleka to jediné, oč jde.

Respektu se podařilo získat některé podklady o transakcích s cennými papíry, které prováděla Agrobanka od prosince 1995 do září 1996, tedy v době, kdy její představenstvo i dozorčí rada byly pod faktickou kontrolou Motoinvestu. Na všech těchto transakcích prodělala Agrobanka značné částky, které se významným způsobem podílejí na vzniklých ztrátách.

Tak například již v prosinci 1995 poskytla Agrobanka Motoinvestu zálohu 900 mil. Kč na nákup 90 % akcií

Plzeňské banky. Smlouva ovšem neobsahovala datum plnění, a tak mohl Motoinvest disponovat touto částkou po neomezenou dobu. Nucený správce vyzval Motoinvest k vrácení zálohy. Tykač to však odmítl a po získání souhlasu ČNB s nákupem Plzeňské banky předal 13. prosince Agrobance její akcie. Podle smlouvy tak byla Agrobanka povinna zaplatit dalších 368 milionů korun a plně uhradit svůj závazek. Podle dostupných informací z této částky zaplatila k dnešnímu dni 265 milionů. Zbylé 103 miliony se nucený správce rozhodl přičíst Motoinvestu jako úroky z roční půjčky (zálohy) 900 mil. Kč. Rozdíl mezi čistým obchodním jměním Plzeňské banky a cenou pořízení (ztráta Agrobanky) tak činí 450 mil. Kč.

Jiný příklad: vloni v červnu bylo z Plzeňské banky do Agrobanky převedeno jednaosmdesát úvěrů v nominální hodnotě 641 milionů korun, a to za 611 milionů korun. Patří mezi ně i úvěry poskytnuté investičním společností YSE IF 2 a 2. CS Holding, tedy subjektům podřízeným Motoinvestu, v celkové výši 370 309 000 Kč. Splácení těchto úvěrů ovšem proběhlo převodem akcií společnosti KreditAktiv, a. s. (KreditAktiv vznikl z popudu Motoinvestu jako odkladiště ztrátových úvěrů z Kreditní banky Plzeň), přičemž tyto akcie jsou dnes neprodejné. Sečteno a podtrženo: ztráta Agrobanky z převedených úvěrů YSE IF II a 2. CS Holding činí 370 309 000. Kč.

Trik s opcemi

A ve výčtu lze pokračovat. Podle jakési dohody mezi Motoinvestem a Investiční a Poštovní bankou měl Motoinvest od IPB koupit akcie Kreditní banky Plzeň. Po ovládnutí Agrobanky Motoinvestem však koupil tyto bezcenné akcie investiční fond AGB IF II za zálohu poskytnutou Agrobankou na nákup zcela jiných titulů cenných papírů. Ztráta Agrobanky z tohoto povedeného obchodu činí 550 milionů korun.

Agrobanka koupila také podílové listy fondu Credit za 330 milionů korun. Credit PF (podílový fond) je přitom spravován jakousi Českomoravskou a slovenskou investiční společností, která nepodává informace o stavu portfolia a jejíž představitelé nejsou dosažitelní na žádné adrese uvedené v obchodním rejstříku. Ztráta Agrobanky z tohoto obchodu činí 330 milionů korun.

V květnu loňského roku koupila Agrobanka Creditanstalt investiční společnost, a. s., (CAIS) se základním jměním 7,5 milionu za 928 milionů. CAIS v té době spravovala dva fondy z kuponové privatizace: Creditanstalt český investiční fond (CAČIF) z první vlny privatizace a Creditanstalt český infrastrukturní investiční fond (CČIIF) z druhé vlny privatizace. Po prodeji byl název CAIS změněn na Optimus investiční společnost, a. s., a fondy na 1. CS Holding, a. s., (CAČIF) a CS infrastrukturní fond (CČIIF). Motoinvest se následně zavázal smlouvou o budoucí smlouvě odkoupit do 10. 7. 1996 od Agrobanky CAIS (Optimus) za stejnou cenu, za jakou kupovala tyto fondy v květnu Agrobanka. Opce zůstala nevyužita a ztráta pro Agrobanku tak v tomto případě dosáhla minimálně 800 milionů. Tykač dnes tvrdí, že obchod byl připraven, zhatila ho však podle něj nucená správa. Háček je ale v tom, že splatnost opce uplynula v červenci loňského roku, tedy zhruba dva měsíce před zavedením nucené správy.

Konečně čtvrtý příklad. V červnu a červenci 1996 nakoupila Agrobanka 58 % akcií firmy Texlen za 288 milionů korun a zaplatila za ně o 107 milionů korun více, než byla jejich tržní cena. Šlo o nákup kontrolního balíku pro firmu Centrotex, s níž však nebyla uzavřena žádná smlouva, a tak nakonec Centrotex odmítl akcie s poukazem na vysokou cenu převzít a zaplatit. Ztráta AGB z tohoto obchodu dosahuje momentálně výše 265 mil. Kč.

Uvedené ztráty Agrobanky by měl vysvětlit především Pavel Tykač. Další člověk Motoinvestu, ing. Libor Sadílek, který působil tři čtvrtě roku jako šéf dozorčí rady Agrobanky (tedy jako funkčně nejvyšší muž v bance), totiž odjel - stejně jako Pavel Tykač - den před vyhlášením nucené správy svým jaguárem s ústeckou poznávací značkou do zahraničí. Na rozdíl od Pavla Tykače se ale od té doby už neobjevil.

Pokud jste v článku našli chybu, napište nám prosím na web@respekt.cz.

;